

Projektleírás

A projekt céljai részletesen:

- A történelemtanítás közvetlen segítése, szakmai támogatás nyújtása azoknak a történelemtanároknak, szülőknek és érdeklődőknek, akiknek problémát jelent a jelenlegi szabályozás következtében kialakult helyzet.
- A szakmai viták generálásával, a szakmai közvélemény figyelmének felkeltésével minél több tanár, diák, szülő és érdeklődő figyelmének ráirányítása a problémákra, bevonva őket a közös munkába, ezáltal az állampolgári részvétel, civil érdekérvényesítés, közös fellépés erősítése.
- Az ingyenesen hozzáférhető tananyagok körének kibővítése kutatásokon és széleskörű szakmai egyetértésen alapuló alternatívákkal;
- a szakmai hibák javíttatása az elfogadott, engedélyezett tananyagokból, ezáltal hozzájárulni a minőségi, 21. századi történelem és állampolgári ismeretek oktatási lehetőségének biztosításához.
- Közös javaslatok kidolgozása a jelenlegi jogszabályok (pl.: köznevelési törvény, kerettanterv) változtatása érdekében, a tantervi követelmények ideológiai torzításának megszüntetése, a követelmények szükség szerinti kiegyensúlyozottabbá tétele a tanévek között, a tankönyvválasztás szabadságának visszaállítása és az oktatás korszerűsítése érdekében.

A megvalósítás módja:

A projekt szükségszerűségét a kormányzati szabályozás, irányítás széles szakmai konzultációt nélkülöző beavatkozása hívta elő. Látszott, hogy a hagyományos szakmai egyeztetések hiánya miatt a korábbi módon nem lehet a folyamatokat befolyásolni, így olyan hathatós, újszerű formát, módszert kellett találnunk, amellyel hatékonyan tudunk érvelni céljaink elérése érdekében. Megismerve az államilag kiadott könyvek minőségét, egyértelművé vált számunkra, hogy azonnal fel kell hívni a közvélemény figyelmet a helyzet súlyosságára, és ezt úgy tudjuk leghatékonyabban megtenni, ha a bevezetendő tananyagok szakmai minőségét górcső alá vesszük, majd a konklúziót széles körben nyilvánosságra hozzuk, tudatosítjuk.

A projekt eddigi, 4 éve alatt megvalósítottuk 3 történelem tankönyv és 2 Történelematlasz részletes elemzését, ezek szakmai bemutatóját, kidolgoztunk alternatív, tanulást-tanítást segítő tananyagokat, honlapunkon közzé tettük őket, rendszeres média megjelenéseink során közüggé tettük, és napirenden tartottuk a tankönyv-ügyet, ill. annak fontosságát, anomáliáit. Az állami tankönyvek kiadói számos ponton szövegjavaslataink, kritikánk alapján javították a tankönyveket. A legfrissebb fejlemény, hogy szülők mozgalmat indítottak *Mentsük meg a gyermekeink tankönyveit!* címmel. Újdonság, hogy a kezdeményező immár nem szakmai szervezet, hanem a „laikus” szülők csoportja.

Eddigi projektelemek:

1. A TTE programja a Magyar tanárok Egyesületével, az Osztályfőnökök Országos Egyesületével, az EPA-val (európai szülőszervezet), a Tankönyvesek Országos Szövetségével együttműködve. (2015-16)
Elkészült az OFI 9. o. Kísérleti Tankönyvek Történelem 9. című kötetének, a hozzá kapcsolódó digitális tananyagnak és Munkafüzetnek részletes elemzése. Nyilvános szakmai vitán mutattuk be a szakanyagot, valamint honlapunkon közzétettük a 95

oldalas részletes elemzést, és a 10 oldalas összefoglalót. Partnerszervezeteink a társszakmák vonatkozásában vizsgálták az OFI kísérleti tankönyveit, ill. véleményezték az aktuális tankönyvválasztékot, a pedagógusok tankönyvválasztási lehetőségeit. A probléma berobbant a nyilvánosságba is. A nyilvános szakmai bemutatón részt vett a kiadó képviselőjében a kötet szerkesztője is.

A szakanyagok részletesen itt olvashatók:

<https://tte.hu/a-tte-tankoenyvelemz-mhelyenek-kritikaja/>

<https://tte.hu/toertenelem-9-a-tte-tankoenyvelemz-mhelye-altal-keszített-elemzes-oesszefoglaloja/>

<https://tte.hu/dupcsik-csaba-es-reparszky-ildiko-kritikai-megjegyzesei-a-kiserleti-tankoenyvek-toertenelem-9-c-koeteterl-es-a-hozza-kapcsolodo-digitalis-tananyagrol/>

2. Elkészült az állami, kísérleti 10. osztályos kísérleti tankönyv átfogó elemzése. (2016)
Az elemzésnek igen jelentős médiavisszhangja volt, ez lépéskényszerbe hozta az állami kiadót (OFI). Ez az elemzés, valamint az időközben megjelenő más tantárgyak tankönyveinek hibáit feltáró anyagok igazolták, hogy nem elszigetelt jelenségről van szó. Az újonnan készített állami tankönyvek általános jellemzője, hogy minőségük, szakmai színvonaluk súlyosan kifogásolható, meg sem közelíti egyes korábban használható tankönyveket.
 - a. Elkészült az új állami általános iskolai és középiskolai történelmi atlasz átfogó elemzése.
 - b. Elkészült a történelem tanítását, tanulását segítő szakmai művek, publikációk jegyzéke. Megalapoztuk egy, a tanítás-tanulás során kiegészítő, elmélyítő anyagként használható adattár vagy bibliográfia alapjait, amely jól alkalmazható internetes anyagokat / a szakkönyvektől a történelmi tényeket feldolgozó szépirodalmi alkotásokig terjed.
 - c. Elkészült a legneurálisabb történelmi események tankönyvi megjelenítésének részletes elemzése, kritikája – különös tekintettel a kirekesztő, nacionalista, egyoldalú feldolgozásra valamint a tárgyi tévedésekre.
 - d. Bázis keret helyett. Konceptcionális javaslat készült egy új tantervre. Eredeti célunk az érvényben lévő kerettanterv kritikai elemzése volt, s javaslatok tétele az egyenetlen tananyagelosztás problémáinak megoldására. Ennél többet teljesítettünk: egy új lehetséges tantervet is felvázoltunk.
 - e. Hogyan alkalmazzunk projekteket a középiskolai történelemórákon? A pályázatban javaslat kidolgozását terveztük kiegészítő vagy helyettesítő tananyagrészek alkalmazására, amelyeket nem kizárólag a pedagógusok, hanem az érdeklődő diákok és szülők is közvetlenül el tudnak érni a történelemtanítás és -tanulás kiegyensúlyozottabbá tétele érdekében. Mivel a vizsgált tankönyv – az egyébként fontos – projekt módszer alkalmazásához nem ad megfelelő segítséget, ezért ezt a megközelítést választottuk.

A szakanyagok részletesen itt olvashatók:

<http://www.tte.hu/toertenelemtanitas/tankoenyvbiralat>

3. Elkészült a Történelem 11. tankönyv részletes elemzése. (2017-18)
2018. április 28-án szakmai bemutatót tartottunk az elemzésről, amelyen részt vett a tankönyv egyik tananyagfejlesztője is.
Az elemzés itt olvasható: <https://tte.hu/tortenelem-11-a-tte-tankonyvelemzo-muhelyenek-kritikaja/>

Az Újkor tudósítása a rendezvényről: <https://tte.hu/mibol-tanulnak-majd-a-11-esek-egy-friss-tankonyvelemzes-tanulsagai/>

Hírek a médiában: a projekt 4 éve alatt sok szakmai fórumon esett szó a TTE tankönyvkritikáiról, a média figyelemmel kísérte megjelenő elemzéseinket, szakmai rendezvényeinket.

<https://tte.hu/reggeli-gyors-toertenelem-10/>;

<https://tte.hu/a-toertenelem-10-cim-tankoenyvrl-az-egyenes-beszedben/>;

<https://tte.hu/tovabbra-is-rengeteg-hibat-tartalmaz-a-10-osztalyosok-toertenelemkoenyve/>;

<https://tte.hu/elkepeszt-hibak-a-9-osztalyos-toertenelemkoenyvben-igy-hogyan-adhattak-ki/>;

<https://tte.hu/valoban-nincsenek-hibak-az-ofi-altal-kiadott-toertenelem-9-cim-koenyvben/>

További sajtóanyagok itt olvashatók: <https://tte.hu/tte-a-mediaban>

Fenntarthatóság

Folyamatosan napirenden tartjuk a szabad tankönyvválasztás és a jól használható tankönyvek fontosságának kérdését. Korábbi eredményeink alapján régi támogatóink segítségével mellett újabb támogatók adományaira is számíthatunk.

Nyomon követjük a Kísérleti tankönyvek átdolgozását, mit és hogyan javítottak az Újgenerációs változatban. A tartós tankönyvnek számító állami tankönyvek közül több már 3. hivatalos kiadását éli meg, illetve több precedens történt arra, hogy utólag kerültek tartalmak a már engedélyezett tankönyvekbe; így azt is feladatunknak tartjuk, hogy ezekről a sokszor megkérdőjelezhető eljárásokról és tartalmakról tudósítsunk.

A 2014-ben indult állami tankönyvfejlesztés kiemelt célja volt, hogy a tankönyvek digitális formájához számos digitális plusztartalom (animáció, feladat, forrás stb.) járuljon. Ezeknek a helyét a nyomtatott tankönyvek ún. Rá@dás rovatai tartalmazzák, ugyanakkor ezek a tartalmak azóta sem készültek el, miközben évek óta működik a Nemzeti Köznevelési Portál, s számtalan fórumon tett ígéretet a kormányzat eme digitális elemek feltöltésére. Így további feladatunknak tartjuk ezen munkálatok nyomon követését és az elkészült tartalmak elemzését.

Költségvetés:

1. projektem: 3.953 eFt-ból (személyi költségek: projektvezető, szakértők, elemzést készítők, társszervezetek stb: 2.451eFt; dologi költségek: 1.502eFt);

2. projektemét: 2.952eFt-ból (személyi költségek: projektvezető, szakértők, elemzést készítők stb: 1.732eFt; dologi költségek: 1.220eFt);

3. projektem: 1.085eFt-ból (kizárólag személyi költségek) valósítottuk meg.

További projektek megvalósítása:

tankönyvelemzések: 1, 5 millió forint/tankönyv (személyi költségek);

egyéb metodikai anyagok (azok komplexitásától függően): 200-800eFt (személyi költségek).